

ZŠ Nový svět, Opava, příspěvková organizace		Minimální preventivní program pro školní rok 2023/2024				strana	1
						celkem	8
Zpracoval/a:	Mgr. L. Kašpárková	dne:	1. 9. 2023	podpis:			
Schválil/a:	Mgr. H. Rozsival Kroupová, DiS.	dne:	1. 9. 2023	podpis:			
Číslo jednací:	ZSNSO/00371/2023	spis. znak:	2.1.	skartační znak:	A10		
Aktualizaci provedla:		dne:		podpis:			

Název školy: Základní škola Nový svět, Opava, příspěvková organizace

Adresa školy: Šrámkova 4, 747 05

Jméno a příjmení ředitele: Mgr. Hana Rozsival Kroupová, DiS.

Jméno a příjmení metodika prevence: Mgr. Lucie Kašpárková

Konzultační hodiny: Konzultace budou probíhat v pondělí od 13.15 hod do 13.45 hodin, po předchozí domluvě

Telefon do školy: 732 365 041

E-mail do školy: info@zsnovysvet.cz

Současný stav:

Výuka žáků probíhá v prostorách ZŠ Šrámkově. V budově je sedm plně vybavených učeben a školní družina. Škola sídlí v pavilonu A. Tři třídy prvního trojročí a jedna třída družiny se nacházejí ve 3. NP. Tři třídy druhého trojročí a jedna třída třetího trojročí se nacházejí ve 2. NP. Kmenové třídy prvního trojročí slouží jako prostory odpolední školní družiny. Ve škole se vzdělává celkem 141 žáků. První trojročí navštěvuje 74 žáků (1 žák studuje v zahraničí), druhé trojročí 54 žáků a třetí trojročí 13 žáků (1 žák studuje v zahraničí). Minimální preventivní program byl vytvořen pro školní rok 2023/2024, platnost tohoto dokumentu je daný školní rok. Cíle a realizace prevence rizikového chování jsou obecně uvedené ve školní preventivní strategii. V tomto dokumentu jsou v tabulkách uvedeny pouze aktivity a činnosti napomáhající prevenci pro tento školní rok. Všechny akce a programy školy by měly být nástrojem pro dlouhodobou kontinuální primární prevenci.

V naší škole je prevence realizována v rámci běžné výuky, ve školní družině, volnočasovými aktivitami v rámci ŠD, formou jednorázových akcí školy, úzkou spoluprací s rodiči, a vzděláváním a školením pedagogů školy.

Cíle MPP:

- podpora morálních hodnot, etika (vytvoření přátelského školního prostředí)
- zvýšení bezpečnosti dětí ve škole, na školních akcích a v běžném životě
- posilování komunikačních dovedností a zvyšování úrovně kvality komunikace dětí (řešení konfliktů, já sdělení – líbí se mi, nelíbí se mi, respekt v komunikaci, snížení užívání vulgarismů a slovní agrese
- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností
- posilování schopnosti žáků čelit sociálnímu tlaku (dovednost říci ne)
- povědomí o zdravém životním stylu

Zajištění bezpečného prostředí:

- Zajistíme bezpečí žákům **dohledem** na chodbách, **školním** řádem.
- Děti jsou informovány o školním řádě.
- V případě potřeby mají žáci i rodiče možnost využít konzultační hodiny metodika prevence.

- Pro řádné soužití ve skupinách jsou nastavená pravidla práce a komunikace.
- Ve škole je viditelně vyvěšený seznam kontaktů na různé odborníky a zařízení v případě vzniklých obtíží, včetně kontaktu na linku bezpečí.

-

Výuka:

Ve výuce je prevence integrována převážně do vzdělávací oblasti Kosmické výchovy, v příběhu O původu lidí viz školní vzdělávací program. Témata dotýkající se oblasti prevence jsou například činnost člověka (povolání, obchod, výroba, průmysl, fyzická a duševní práce, věda, umění, sport, cestování, doprava, trávení volného času), výchova k rodičovství, rodinné vztahy, výživa, péče o tělo, zdraví, lidská společnost, vztahy, zákony, pravidla, zdvořilost, etnika, různé kultury apod. viz tabulka č. 1: Výuka. Žáci jsou informováni o návykových látkách a o jejich vlivu na zdraví jedince. Modelové situace pomáhají žákům vžít se do tíživých problémů a vyprovokovat je k vlastním řešením a názorům. Učitelé každodenní práci rozpoznávají talent, záliby a nadání u žáků a tím je lépe orientují na správné využití volného času. Lze zde i zařadit dlouhodobější pohybové činnosti – bruslení, jízda na kole (v rámci DDH), atd. Nedílnou součástí prevence v rámci výuky je každodenní komunitní kruh tzv. „elipsa“, kde žáci sdílejí své myšlenky, zážitky, diskutují a sdělují ostatním své názory. Také respektující komunikace a podněcování k dobrým vztahům v průběhu výuky vytváří bezpečné prostředí a pozitivní klima ve škole. Nedílnou součástí je i společné demokratické stanovování pravidel a limitů spolu s učiteli, které napomáhá k rozvoji vztahů mezi spolužáky a žáků s učiteli.

Těmto činnostem se věnujeme každý den.

I. stupeň

- Vlastní kroky prevence provádějí převážně učitelé během vyučovacího procesu a vychovatelé ve školní družině.

Zaměřují se zejména na tyto oblasti:

- navození příznivého klimatu ve třídě – nastavení pravidel soužití ve skupinách, každodenní komunitní kruh tzv. „elipsa“;
- upevňování základních hygienických návyků a zdravého životního stylu – cvičení jógy, relaxační techniky, masáže dětí, životospráva, pohyb, trávení volného času;
- nabídka různých volnočasových aktivit – Veselá věda, Reeducace, Šachy, Feuersteinova metoda instrumentálního obohacování, Keramika, Tanečky, Sportovní aktivity
- výchova ke zdravému sebevědomí – nácvik asertivních technik, cvičení já sdělení, lidské hodnoty;

- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků za své jednání;
- zajištění preventivních programů na témata přátelství, životní hodnoty, tematické programy pro oblast kyberprostoru a další programy dle potřeb konkrétní skupiny žáků;
- práce s emocemi – umět pojmenovat emoce, rozpoznat emoce své i druhých, práce s kartami emocí.

Učitelé:

- včasné odhalení sociálně patologických problémů ve třídě – stálý monitoring třídy, nabídka konzultačních hodin metodika prevence, spolupráce s ostatními učiteli, úzká spolupráce s rodiči;
- důraz na úzkou spolupráci s rodiči – úzká spolupráce, konzultační hodiny, dílničky, společná setkání.

Obsahové vymezení oblastí dle věku žáků:

1. – 3. ročník (1. trojročí)

Žáci dokážou pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, požíváním alkoholu a omamných látek.

Znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek.

Znají hodnotu zdraví.

Mají vědomosti o zdravém životním stylu.

4. – 6. ročník (2. trojročí)

Žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě.

Podrobně znají zdravotní rizika spojená s kouřením, požíváním alkoholu a omamných látek, dokáží posoudit situaci tak, že dokážou i odmítnout.

Umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc (např. linka bezpečí).

Umí rozpoznat vlastní emoce i emoce druhých a budou umět s nimi pracovat pro zlepšení své nálady a projevy lidské nesnášenlivosti.

Osvojují si zdravý životní styl.

7. – 9. ročník (3. trojročí)

Žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě.

Podrobně znají zdravotní rizika spojená s kouřením, požíváním alkoholu a omamných látek, dokáží posoudit situaci tak, že dokážou i odmítnout.

Zvládnou komunikaci se službami poskytujícími poradenskou pomoc (např. linka bezpečí).

Rozpoznají vlastní emoce i emoce druhých a učí se s nimi pracovat pro zlepšení své nálady a projevy lidské nesnášenlivosti.

Znají zdravý životní styl a dokáží ho doporučit ostatním.

Jednorázové akce školy:

Mezi jednorázové akce školy jsou považovány:

- besedy a programy ve spolupráci s jinými organizacemi a instituty, které se zabývají prevencí rizikového chování,
- společenské a kulturní akce pořádané školou, exkurze, výlety, sportovní dny apod.
- dopravní výchova, environmentální výchova.

Škola vybírá tyto akce s ohledem na jejich návaznost a věk dětí (popř. heterogenitu třídy) viz Příloha – Tabulka č. 2: Jednorázové akce školy.

Akce školní družiny:

Vzdělávání ve školní družině v tomto školním roce probíhá dle principů Montessori pedagogiky. V družině jsou vhodné pomůcky a hry, které splňují principy Montessori pedagogiky a je zajištěn prostor pro manuální práci (tzv. dílna v ZŠ Šrámkova). Pravidla jsou sjednocená pro školu i školní družinu. V rámci školní družiny jsou pořádány jednorázové kulturní, společenské i sportovní akce (například návštěva Slezského muzea, Domu umění, hasičů, účast na EVVO programech, atd.) a akce pro rodiče s dětmi, které utužují dobré vztahy. V tomto školním roce proběhnou minimálně tři dílny (podzimní, vánoční, velikonoční). Dále družina uskutečňuje informativní setkání s rodiči. Důraz je kladen také na citové prožitky, herní aktivity, které podporují sebepoznání, přátelství, spolupráci s druhými a nejjednodušší formou poukazují na nebezpečí návykových látek. Děti se pomocí hry snáze učí komunikaci s dospělými. Tímto se nepřímo podílí na prevenci rizikového chování.

Volnočasové aktivity ŠD:

- V době po vyučování má ŠD charakter především relaxační. Žáci se zapojují do odpolední zájmové činnosti, mohou si vybrat z nabízených kroužků, např. Veselá věda, Reeducace, Šachy, Feuersteinova metoda instrumentálního obohacování, Keramika, Tanečky, Sportovní aktivity

ŠD zajišťuje dohled nad žáky ve volných hodinách.

Spolupráce s rodiči:

V průběhu školního roku jsou pořádána setkání rodičů a pedagogů školy (cca 1 setkání za 2 měsíce). V tomto školním roce 2023/2024 budou probíhat konzultace/ třídní schůzky ve škole i online. Během třídních schůzek a setkání získají rodiče obecné informace o chodu a činnostech školy (včetně školního řádu, pravidel třídy, vztahů mezi dětmi, akcích školy atd.). Škola dává rodičům možnost individuálních konzultací. Časový rozpis konzultací mají učitelé uvedený na webu školy (www.zsnovysvet.cz - sekce: [žáci, daná](#) třída - sekce: konzultace), informace probrané během konzultace jsou zaznamenány v tzv. konzultačním záznamu. Rodiče se účastní i dalších školních akcí jako například slavnostního zahájení školního roku, oslavy příchodu podzimu, vánoční slavnosti, exkurzí, výletů, venkovních akcí, besídek pro rodiče apod.

Škola má certifikát „Rodiče vítání“, má aktualizovaný web školy, facebook, instagram, informace jsou vyvěšeny na nástěnce pro rodiče (umístěné u vchodu, pavilon C) včetně kontaktních čísel na Linku důvěry, škola komunikuje s rodiči také prostřednictvím e-mailů, v průběhu celého roku škola informuje rodiče také formou prezentací žákovských prací, průběžným slovním hodnocením, možnostmi náhledu do portfolií žáků, deníků žáků atd. Po předchozí domluvě dává škola rodičům možnost být přítomen ve škole v době vyučování.

V průběhu roku škola organizuje den otevřených dveří s ukázkou výuky pro rodiče i veřejnost, dále informativní schůzku pro rodiče budoucích prvňáčků a veřejnost viz Tabulka č. 4: Akce pro rodiče a veřejnost.

Spolupráce s ostatními organizacemi:

Dle možností je využíváno odborníků z institucí, např. Městská policie Opava, Eurotopia Opava, centrum Inkluze, PPP Opava, SVP Opava, Městská policie, policie ČR, Hasičský záchranný sbor MSK.

Vzdělávání a školení pedagogů v oblasti prevence:

V tomto školním roce se metodička prevence školy účastní konference v oblasti prevence rizikového chování. Škola spolupracuje s oblastním metodikem prevence, zúčastňuje se seminářů

z oblasti prevence rizikového chování a zdravého životního stylu, předává nezbytné poznatky ostatním pedagogům, koordinuje plnění MPP.

Pedagogové si vybírají semináře týkající se jejich oblasti vzdělávání, vzdělávají se v oblastech soft skills, tj. komunikaci s žáky a rodiči.

Ve škole jsou učitelům k dispozici knihy a brožury prevence.

Poradenská činnost:

Škola komunikuje s rodiči a dětmi, které potřebují pomoc. S rodiči jsou řešeny vhodné postupy při řešení problémů. Na nástěnce na chodbě v prvním poschodí jsou umístěny kontakty na všechny spolupracující subjekty.

Řešení rizikového chování:

Veškeré problémy pedagogové řeší s dětmi ihned popř. i s účasti rodičů, které po incidentu kontaktují pomocí e-mailů, osobně nebo telefonicky. Většinou se jedná o časté porušování stanovených pravidel, neshody mezi spolužáky, v méně častých případech o agresivnější chování ke svým spolužákům a učitelům. V těchto problémových situacích je nutné postupovat citlivě z hlediska ochrany a práv dítěte a rodiče musí být o všem informováni.

Příklady nevhodného chování jsou zároveň ponaučením pro ostatní děti.

Evidence (plnění MPP) a efektivita:

- vážnější přestupky jsou zaznamenány v deníku (zatím žádný záznam),
- akce, které proběhly či během školního roku proběhnou, jsou uvedeny v plánu práce na školní rok 2023/2024 na webových stránkách školy,
- o proběhlých akcích je pedagogickými pracovníky napsaný článek, který je zveřejněn na webu, facebooku nebo instagramu školy spolu s fotografiemi,
- probíhají diskuze na pedagogických radách,
- byla zpracována závěrečná zpráva o plnění MPP ve Výroční zprávě školy za školní rok 2022/2023 a ve výkazu preventivních aktivit www.preventivni-aktivity.cz.

Minimální preventivní program je přístupný na webových stránkách naší školy, mohou se s ním seznámit rodiče i veřejnost. Je to otevřený dokument, který mohou rodiče i veřejnost připomínkovat a obohatit novými nápady.

Financování aktivit MPP:

Průběžně je sledován a vyhodnocován grantový kalendář pro čerpání finančních prostředků z mimoškolního rozpočtu.

Informovanost pedagogických pracovníků:

S minimálním preventivním programem jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci.

Tento program vychází z činností školy, které se v předchozích letech osvědčily. Především se zaměřujeme na intenzivní práci s klimatem třídy.

Přílohy:

Tabulka č. 1: Výuka

Tabulka č. 2: Jednorázové akce školy

Tabulka č. 3: Akce družiny

Tabulka č. 4: Akce pro rodiče a veřejnost

Tabulka č. 5: Vzdělávání a školení pedagogů v oblasti prevence